

Debat

PÅ KANTEN

En bid af paradiset

af Maria Stensgård Poulsen
Lektor - cand.mag. i kunsthistorie,
dansk & design

FARVERIG: I min barn- og ungdom var der en kunstner, der ofte var på læberne i folkemunde.

Bjørn Wiinblad (1918-2006), hed han. Jeg har altid holdt af farver, så Wiinblads univers af haremkynder med mandeløjne, små mænd med dansen på karraselhæste, og damer, der går rundt

med levende blomster i hatten og i kavalergangen i hele farvecirkelns spektrum fascinerede.

Udover i et par årtier i 60'erne og 70'erne at være en favorit, når der skulle købes lystestager, væser og platter i Danmark, er Wiinblad fortsat en internationalt anerkendt kunstner. Repræsenteret på Museum of Modern Art - MOMA i New York og på Victoria and Albert Museum i London, ligesom man kan

møde hans værker på Designmuseum Danmark i København. Ja, faktisk fik han desuden en statuette i 1984 og blev udnævnt til Årets Mand i New York, som blev fejret med en stor udstilling i Lyngby Storcenter i 2021.

Interessen for den folkekære kunstner dykkede i 80'erne og frems, men nu er Wiinblads streger igen blevet in. Som en del af sit comeback lancerede Arken - Museum for Samtidskunst

en stor retrospektiv udstilling i 2015, som jeg var så heldig at kunne nyde, og allerede i anledning af Wiinblads 80-års fødselsdag i 1998 afholdt Sophienholm i samarbejde med Lyngby-Taarbæk Kommune en retrospektiv udstilling som en hyldest til bysbarnet.

Wiinblad benævnes altid som en multikunstner, idet han kan kaldes både tegner, maler, illustratør, scenograf, plakat- og tekstilkunstner og ikke mindst keramikker og havde samarbejds partnere i Schweiz, Tyskland, USA og Japan m.fl. Det meste af sit liv boede han i Schweiz, men havde desuden seks andre hjem, men levede i sine sidste år i Det Blå Hus i Lyngby, der i dag er indrettet som museum, der ud over egne værker rummer en stor kunst- og bogsamling. I 2012 udgav Danmarks Keramikmuseum Grimmerhus bogen "Bjørn Wiinblad Lyst og livsværk", og i 2016 udkom bogen "Bjørn Wiinblad - en livskunstner" af Lars Hedebo Olsen, samt i 2018 udkom "En bid af paradiset Bjørn Wiinblad og hans tid" af Heidi Laura. Jo, Wiinblads univers lever i bedste velgående.

Tematisk henter Wiinblad sin inspiration i orientalsk ornamentik, krydret med de store fortællinger som eventyret om "Tusind og én nat", hvor Aladdin er hovedpersonen og Især Bibels juleevangelium med Jomfru Maria, Jesusbarnet og de tre vise mænd: Kasper, Melchior og Balthazar. Begge fortællinger har dannet udgangspunkt for platter produceret af den tyske Rosenthal-Group, hvor Wiinblad i 1956 blev chefdesigner og kunstnerisk konsulent. Inden var han allerede i 1946 blevet tilknyttet Nymølle Fajancefabrik, der producerede det aller mest udbredte af Wiinblads sortiment. Senere ventede et engagement for IRMA. I 1952 etablerede han sit eget værksted, og i 1954 brillerede Wiinblad med den første udstilling af keramik i New York. I 1947 tegnede han de første plakater og fik et års kontrakt med den amerikanske ambassade i Paris som plakattegner, ligesom han langt senere tegnede "1001 nat" i årene 1965-69 samt plakaten af Harlekin og hele haven på et fad for

Bjørn Wiinblad, kunstner

Jette Reinholdt/Ritzau Scanpix

Tivoli Copenhagen i 1981. Om dette arbejde siger Wiinblad: "Jeg elsker at tegne plakater - jeg er lykkelig, når jeg bliver bedt om det [...] Jeg synes, en plakat skal være som en sten, man får i hovedet, når man går på gaden - noget man slet ikke kan undgå at se. Det skal være helt klart på en ny og overraskende måde".

"Mange er så bange for, at der ikke kan være nogen forbindelse mellem popularitet og kvalitet. Men det er en tankegang, som jeg slet ikke kan følge", har Wiinblad desuden sagt. Især kunstnerkammeraterne var bekymrede for kvaliteten af hans arbejde ved at samarbejde med private virksomheder. Det var dog ikke kunsten, som i første omgang fik tag i Wiinblad. Han voksede op i en politisk bevidst familie i København, hvor faderen var typograf, at han op til jul lavede gaver til hele familien. Klippede, klidstrede, tegnede og malede og siger et sted, at han mener, at grunden til, at han blev designer, blev lagt allerede i de yngste år: "at der bag det ligger en stor taknemmelighed for alt, hvad jeg har hørt, alt hvad jeg har læst, alt hvad jeg har set. Jeg tror, jeg har et stort ønske om at gøre noget til gengæld, og at det der betyder aller mest for mig - nu som dengang - er, at det, jeg laver, skal gives til nogen og give nogen glæde".

Samme år, som Wiinblad blev færdiggjort typograf, kom han ind på Det Kongelige Danske Kunstakademi på den grafiske linje hos professor Aksel Jørgensen, og så var vejen banet for et liv som kunstner. Et liv der desuden betød et righoldigt netværk af kunstnerkollegaer over det meste af verden og en stor selskabelighed. Wiinblad var kendt for at forkele sine mange gæster med smukke borddækninger og usøgte serveringer. Men den indbyggede flid, der var Wiinblads adelsmærke, gjorde, at han ikke sjældent efter gæsternes hjemtur vendte blikket mod sit arbejde og fortsatte, hvor han slap med pensler og blyanter til langt ud på natten.

At Wiinblad har fået en renaissance, kan kun glæde, og jeg har taget mig den frihed at hive de smukke juleplatter, skabt i årene 1971-1994 ned ad væggen og har tænkt mig at servere andestegen på dem juleaften og forretten på serien "Aladdin og den vidunderlige lampe" fra 1979 skabt i anledning af Rosenthals 100-års jubilæum. Alle købt antikvarisk... for ja, mon ikke livstilspejderen Anne Glad har ret, når hun bedyrer at genkomsten af f.eks. platter, Hoptimisten og kongelige porcelænsfigurer, der før blev kaldt kitsch, handler om den økonomiske krise, vi har oplevet, som skaber et behov for tryghed og nostalgi, der opleves ved at købe gamle kendinge.

Mine forældre harcelerede hele min barndom mod platter som udtryk for dårlig smag. Jeg håber, de tilgiver mig at spise af dem juleaften!

Glædelig jul i Wiinblads verden!

FORLYSTELSER OG REJSER

Stort julebal
I SNEDSTED HALLEN

KANDIS

Dorene åbner kl. 20.00

JULEBAL 4. JULEDAG KL. 21.00-02.00 MED DANMARKS POPULÆRESTE ORKESTER

Billetter købes på www.kgf-snedsted.dk eller ved indgangen. Pris 230 kr.

Arr.:

KØB OG SALG

FYRINGSOLIE DIESEL OLIE

Hurtig og sikker levering fra eget depot og tankvogn.

Kvalitets-trapiller/brætter. Alt til de rigtige priser!

M M Mollerup Mølle

TEL. 97 74 42 11

BLANDEDE

Vi tager os af det beskidte og grove, så I kan få tid til alt det sjove...

HAR DU BRUG FOR EN GRUNDIG RENGØRING? Ring og hør nærmere på tlf. 23 67 06 91

VI LAVER OGSÅ GAVEKORT

Ydes Hjemmeservice ApS

Jernbanegade 17, Rudelev "Den Gamle Købmandsgård"
V/Vibeke Told Jakobsen - TEL. 23 67 06 91

PRIVAT & ERHVERV

Ingen opgaver er for store eller små, og miljøet passer vi rigtig godt på!

Med over 20 års erfaring og dygtige medarbejdere servicerer vi både erhvervslivet, det kommunale og de private i et stort område, som dækker Skive, Salling og Mors.

Med præcision og kvalitet yder vi lige den form for rengøring, som kunden har brug for. Vi bruger naturligvis miljøvenlige rengøringsprodukter - med vores eget grønne brand.

Tjek vores hjemmeside www.ydeshjemmeservice.dk

SALG AF EGNE RENGØRINGS-PRODUKTER